

7 המיכות

כל הוצאת תעודה רשמית — החל מתעודת לידה, דרך אישור-נישואין, עבור רישוי ירכוש, רישיון נהיגה, העברת יבולות ועוד כהנה וכהנה — מחייבת את מוציא התעודה לעבור שבע תחנות חתימה. בכל תחנה הוא צריך לקבל אישור שאינו חייב כספים.

התחנות הן: מסדה הכנסה, מס' ערך-מוסף, עירייה (מיסים), מיטרה (ולאשר שאינו חייב בתשלום רווחות או קנסות), המינהל האזרחי (לאישור חתימות מסדה הכנסה ומע"מ), בית-יד מישפט (לתת הצהרה בשבועה שאינו חייב כספים), והמימשל הצבאי (לאישור כל החתימות). בכל משרד ממשלתי אין הפקיד ניגש למחשב, לפני שהעומד לפניו הוכיח שהוא נקי מחובות ומתשלומים.

מיספר חדש

החלפת מיספרי-הרישוי לרכב — בעזה הוחלפו כל לוחיות-הזהויה של המכוניות ברצועה. כל פעולה כזאת חייבה את בעל הרכב במעבר בין כל התחנות, נוסף על הכסף שהיה צריך לשלם עבור החלפת מיספרי-הרישוי.

תשלום מגנטי

הנפקת כרטיסים מגנטיים לתושבי רצועת-עזה — גם פעולה זו עלתה למבקשים שלמונים.

חשוב הצבע

בגדה-המערבית נוספו איזורי-רישוי — קלקיליה, למשל, היא איזורי-רישוי חדש. גם פעולה זו היתה חייבת בכסף. ברמאללה חולק האיזור לשניים. תושבי העיר קיבלו את האות 'ר' על רקע לבן, תושבי הכפרים והפרפריה של העיר קיבלו את האות 'ר' על רקע כתום. שוב, פעולה שלווה בגביית כספים.

איסור מירעה

איסור מירעה בשטחים מסויימים — שטחים מסויימים בגדה-המערבית הוכרו כשטחים אטורים למירעה. האיזורים אינם מסומנים בשלטים, אלא רק במפות צבאיות ובמפות של המינהל האזרחי. מי שרועה במקום אסור, מסתכן בכך שאנשי הסיירת הירוקה יעבירו את העדרים במשאיות למקומי-ריכוז רחוק. הוא מסתכן גם בתשלום קנסות ועוד (ראה מיטרה).

חובת דיווח יומי

בתחילים — בתחילים חייבים לרווח למיטרה או לשילטונות הצבא על כל מיקרה של פצוע ירי. לפני תחילת האינתיפאדה היו מעבירים דוח חודשי. מאז פרוץ ההתקוממות הם חייבים לרווח על כל פצוע מייד עם הגיעו לבית-החולים.

מס אינתיפאדה

מס על מכוניות — בחודש ספטמבר לפני שנה הטיל המינהל האזרחי מס מיוחד על מכוניות. גובה המס היה תלוי בשנת הייצור של הרכב ובנפח המנוע שלו. הסכומים נעו מ-500 שקלים ל-1000 שקלים למכונית. המס נקרא בשלג "מס האינתיפאדה".

עיקולים

לפי החוק הירדני — שהוא החוק הרישמי השולט בשיטחי הגדה-המערבית — אי-אפשר לעקל רכוש אלא לפי צו בית-מישפט. וגם אז, בית-המישפט מסתפק לעיתים בתשלום קנס. כיום מונהגת הוראה חדשה, שלפיה יש אפשרות לעקל רכוש גם ללא צו, אלא רק בחתימת קצין-המינהל.

ושארים בארץ

יכוב יציאה מהארץ — כיום יכול קצין לעכב יציאתו של תושב מגבולות הארץ, ללא צורך בצו בית-מישפט.

החרמת תעודות

תושבי-ישראל, ובעיקר תושב השטחים הכבושים — אינו יכול להסתובב ללא תעודת זהות. כיום הוחמרו המיקרים שבהם מחרימים קצינים תעודות-זהות של תושבי השטחים, ככל סיבה שהיא. למשל: פצועי הפגנות המגיעים לבתי-החולים, תעודותיהם מוחזרות. חייבי מס — תעודותיהם מוחזרות.

בלי צו-חיפוש

קצין בכיר יכול להיכנס בכוח לדירה של חייב מיסים, גם ללא צו-חיפוש מבית-מישפט.

גביית מיסים

שינוי תיקרות מסדה הכנסה — לפי תקנה 1225 של המינהל האזרחי: ראש המינהל האזרחי רשאי לשנות את תיקרות המס הקבועות בסעיף 24 (1) לחוק ואת שיעורי הניכויים והניכויים הקבועים בחוק. כך, מי שהרוויח ב-1967 1000 דינר ירדניים בחודש, שלם 6.8% מס. ב-1989 הוא משלם 38%. שינוי תיקרות המס נוגד את החוק הבינלאומי.

ויתוק טלפונים

לפי הוראה של משרד-הביטחון נותקו בשנה שעברה הטלפונים של תושבי השטחים הכבושים לשיחות בינלאומיות. הטלפונים חוברו מחדש אחרי התערבות בינלאומית.

בלי פקסימיליה

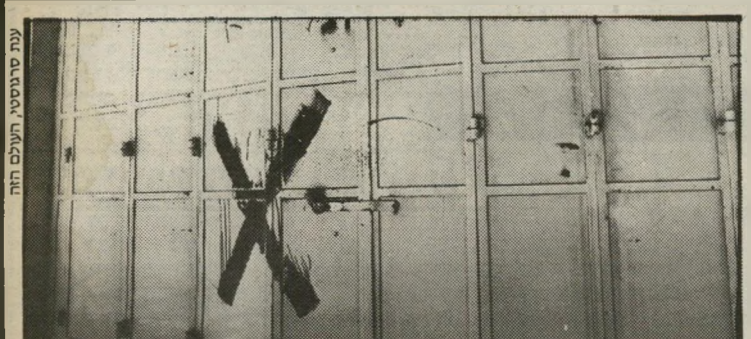
לפני שבועיים אסר המינהל האזרחי והמימשל הצבאי ברצועת-עזה על התושבים שם להשתמש במכשירי פקסימיליה, בטענה שאלה משמשים להעביר כרוזים והודעות בין התושבים ברצועה לבין התושבים בגדה-המערבית.

האב חייב

מכשיר הדיאליזה. טרם בואה לגדה המערבית, קיבלה הילדה כמות תרופות לחודש ימים. מבית-החולים שבו היא מטופלת בסעודיה. המיטרה תיכננה לחזור לשם אחרי חודש. כאשר התחילו ההורים לערוך את סידורי הנסיעה בחזרה (חתימות שבע התחנות), אחרי

סאלח איברהים עטעוט זגיע לפני יותר מ-חודשיים לביקור שנתי אצל מיטפתו באל-בירה. עטעוט מתגורר בסעודיה כבר 14 שנה, ומגיע ככל קיץ לביקור. הפעם בא עם אשתו ועם בתו, מוסרה, בת השנתיים וחצי. הקטנה סובלת ממחלת כליות. הכלייה הימנית שלה נכתרה בסעודיה, ומאז היא חיה על תרופות ועל

ואללה

ענת סריגסטי, העולם הזה

מיכרה זהב

במיקרה הוזה יש לא מעט חריגים. מס שמר רידים לפועל העובד בישראל, הולך לקופת המדינה, כי העבודה נעשתה בתוך ישראל, והמס הורד במקור. אדם המייבא מוצרים, משלם מס. גם כספים אלה הולכים לקופת האוצר. המינהל האזרחי, האחראי על הכספים האזרחיים, אינו מפרסם את תקציבו. לפי אומדן ישראלי נגבו בשנה האחרונה 220,000 מיליון שקל בגדה-המערבית. זה אינו כולל את המיסים שנגבו בתוך ישראל (כולל מס).

או תחילת האינתיפאדה הגביר מסדה הכנסה את פעולתו בשטחים הכבושים. במשרדי מסדה הכנסה מספרים שאין זה לחץ המופעל בכוונה על התושבים ה"סוררים", אלא שמאז פרוץ ההתקוממות חולו רבים מן התושבים לשלם את מיסיהם. בעבר, כאשר היו התושבים עובדים בישראל, היו מנקים מהם מס במקור. כיום רבים מהם אינם עובדים בישראל ולכן אינם משלמים מיסים. נוסף על כך יש הוראה של הנהגת ההתקוממות שלא לשלם מיסים. לכן, מדיניות מסדה הכנסה היא להגביר את האכיפה.

לפי הערכה פלסטינית, של כלכלן מאור ניכרסטיט אל-נג'ח בשכם, נגבו בשנה האחרונה 500,000 מיליון דולר. כל פעולה ביורוקרטית של המינהל מחייבת תשלום. כל פגישה של תושב הי שטחים הכבושים עם המינהל, או שילטונות אחרים, מחייבת עמידה ארוכה בתור. אין מישרד המרכז בתוכו נציגים של כל המיש רדים השונים. כך יכול אדם, הרוצה להוציא רישוי תעודה כלשהי, לבלות שבועות רבים בתור ריש הסריסוף, נתון לגחמותיהם של הפקידים השונים. חלק מן הפקידים הם פלסטינים ובמקום מתפתח סחר בשוחד, כדי לזרז תהליכים. כך אין זה מחזה נפוץ לראות בכל ביקור פקיד חדש, כי הקודם הורח בגלל שוחד.

חוליות מסדה הכנסה אינן מסוגלות לע" שות זאת ללא עזרתם המאסיבית של צה"ל ושל מיטרה-הגבול. גם משום הפחד, וגם משום שאין באפשרותם לאתר את כתובות הנישומים.

לכן אין זה מחזה נדיר לראות חוליות של מסדה הכנסה, מע"מ, עירייה, ועוד גובים למיניהם, באים למקומות שבהם יש עוצר הנמשך יותר מיום אחד. אין זה גם נדיר לראות אותם יוצאים ברכוש גדול בעיקבות עיקולים.

לפי החוק הבינלאומי אין אפשרות להע" ביר כספים שנגבו בתוך שטח כבוש לרשות המדינה הכובשת. כספים אלה חייבים ל" היות מוצאים לרווחת התושבים במקום. אך

מאסר מניהלי

מישרד-הביטחון, בסיוע מישרד-המישפטים, האריך בחצי שנה את צווי המעצר המינהליים — כיום יש אפשרות לעצור אדם בצו מעצר מינהלי לשנה שלמה, בעוד שקודם לכן אפשר היה לעצור אותו "רק" לחצי שנה בכל פעם.

עווש מיטפתח

מעצר בן בעוון איתתשלום מיסים של אביו (ראה מיטרה).